הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקיח

שֶׁל (ו) שׁוֹבָךְ (כו) מִשּׁוֹבָךְ לְשׁוֹבָךְ (כז) [ט]אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, (כח) [י]אֲבָל סֻלָּם שֶׁל עֲלִיָּה אָסוּר (כט) בְּטִלְטוּל: ה [כ]לְהוֹצִיא גְּרָף שֶׁל רְעִי וּלְהַחֲזִירוֹ, כְּדִינוֹ בְּשַׁבָּת כָּךְ דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב. (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ח (ל) סָעִיף ל״ה): ו [ל]בְּהֵמָה שֶׁמֵּתָה בְּיוֹם טוֹב, * אִם הָיְתָה (לא) מְסֻכֶּנֶת מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב (לב) הֲרֵי זֶה (ז) מְחַתְּכָהּ לִכְלָבִים. וְאִם לֹא הָיְתָה מְסֻכֶּנֶת, * אַף עַל פִּי שֶׁהָיְתָה חוֹלָה הֲרֵי זֶה מֻקְצֶה (לג) וְלֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ: ז (לד) [מ]מַתְחִילִין

ט כְּלִשָּׁנָא קַמָּא שָׁם בַּגְּמָרָא לְקֻלָּא, הָרֹא״ש (פ״א סי׳ יד) בְּשֵׁם הַגְּאוֹנִים וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. י בְּרַיְיתָא שָׁם (ע״ב) וּכְרַבִּי יְהוּדָה.

כ צִיַּנְתִּיו לְעֵיל בְּסִימָן ש״ח סָעִיף ל״ד. ל שָׁם כ״ז (ע״ב) וּכְדִמְתַרְגֵּם זְעֵירָא לְמַתְנִיתִין וּכְגִרְסַת הָרִי״ף (יד:) וְכֵן כָּתְבוּ שְׁאָר פּוֹסְקִים. מ מִשְׁנָה וּגְמָרָא שָׁם ל׳ (ע״א).

בַּאֵר הֵיטֵב

ד (ו) שׁוֹבָךְ. דְּשׁוֹבָכוֹ מוֹכִיחַ עָלָיו, אֲבָל שְׁאָר סֻלָּמוֹת שֶׁל בַּיִת אָסוּר, וְכֵן כָּתַב בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״א סי׳ כו) וְהוֹסִיף דַּאֲפִלּוּ בַּבַּיִת אָסוּר לְטַלְטְלָן, וְהַמֵּקֵל בַּבַּיִת לֹא הִפְסִיד. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז): ו (ז) מְחַתְּכָהּ. דַּוְקָא כְּשֶׁהִיא קָשָׁה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שכ״ד סָעִיף ז׳. וּלְמַאן דְּשָׁרִי מֻקְצֶה, אֲפִלּוּ בְּרִיאָה שֶׁמֵּתָה שָׁרִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח).

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְטַלְטֵל. כְּדֵי לִטֹּל גּוֹזָלוֹת (לג) לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב (לג) וַאֲפִלּוּ הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ מֵאֶתְמוֹל: (כו) מִשּׁוֹבָךְ לְשׁוֹבָךְ. וְהוּא הַדִּין (לד) אִם עוֹמֵד בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁמֻּתָּר לְהַעֲמִידוֹ לַשּׁוֹבָךְ: (כז) אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. רְצוֹנוֹ לוֹמַר (לה) שֶׁהַשּׁוֹבָכִין הָיוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ (לו) שֶׁמַּעֲבִיר הַסֻּלָּם דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים, וְלֹא חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יֹאמְרוּ שֶׁמְּטַלְטֵל הַסֻּלָּם לְצֹרֶךְ עֲשִׂיַּת מְלָאכָה (לז) דְּסֻלָּמוֹת שֶׁל שׁוֹבָכִין נִכָּרִין וּמְיֻחָדִין וְיָדְעִי דִּלְשׁוֹבָכוֹ הוּא מוֹלִיכוֹ. (לח) וּמַיְרֵי שֶׁהֵכִין הַיּוֹנִים מִבְּעוֹד יוֹם וּבְיוֹנִים דִּמְהַנֵּי הֲכָנָה עַל פִּי הָאֳפָנִים הַמְבֹאָרִין לְעֵיל סִימָן תצ״ז סָעִיף ט׳: (כח) אֲבָל סֻלָּם שֶׁל עֲלִיָּה אָסוּר וְכוּ׳. דְּהָרוֹאֶה (לט) יֹאמַר דִּלְהָטִיחַ גַּגּוֹ הוּא מְטַלְטֵל סֻלָּם זֶה וּכְדַרְכּוֹ תָּמִיד בַּחֹל, (מ) וַאֲפִלּוּ לְטַלְטְלוֹ רַק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד נַמִּי אָסוּר דְּכָל מָקוֹם שֶׁאָסוּר מִשּׁוּם מַרְאִית עַיִן אֲפִלּוּ בְּחַדְרֵי חֲדָרִים אָסוּר. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דַּאֲפִלּוּ בְּלֹא טִלְטוּל לְשׁוֹבָךְ אַחֵר רַק לְהַטּוֹתוֹ מִקֵּן זֶה לְקֵן אַחֵר בְּאוֹתוֹ שׁוֹבָךְ גּוּפָא, גַּם כֵּן אָסוּר. וְסֻלָּמוֹת שֶׁמְּיֻחָדוֹת לְתַשְׁמִישׁ שֶׁבִּפְנִים הַבַּיִת וּמְטַלְטְלִים אוֹתָם תָּמִיד מִזָּוִית זוֹ לְזָוִית שֶׁכְּנֶגְדּוֹ אִם מוֹלִיכִים אוֹתָם יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הַפּוֹסְקִים, (מא) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּשָׁרִי, דְּדַוְקָא סֻלָּם שֶׁל עֲלִיָּה שֶׁהוּא גָּדוֹל וַחֲזִי לַעֲלוֹת עָלָיו לַגָּג לְתַקְּנוֹ חָיְשִׁינַן שֶׁיֹּאמְרוּ לְהָטִיחַ גַּגּוֹ הוּא צָרִיךְ מַה שֶּׁאֵין כֵּן סֻלָּם שֶׁבַּבַּיִת שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַגָּג דִּינוֹ כְּסֻלָּם שֶׁל שׁוֹבָךְ. (מב) וְיֵשׁ מַחְמִירִים בָּזֶה וְדַעְתָּם דְּלֹא הֵקֵלּוּ אֶלָּא בְּסֻלָּם שֶׁל שׁוֹבָךְ שֶׁנִּכָּרִים הֵם בְּצוּרָתָם וְכֻלֵּי עָלְמָא יָדְעִי דִּלְשׁוֹבָךְ מַמְטֵי לְהוּ, אֲבָל לֹא בִּסְתָם סֻלָּם (מג) דַּאֲפִלּוּ כְּשֶׁהֵם קְטַנִּים זִמְנִין דְּמַסְמִיךְ לְהוּ לְזִיזִים הַיּוֹצְאִים מִן הַכְּתָלִים וְעוֹלֶה לַגָּג. וּלְעִנְיַן הֲלָכָה (מד) בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל לְטַלְטֵל סֻלָּם שֶׁבַּבַּיִת, (מה) וּבִרְשׁוּת הָרַבִּים נָכוֹן לְכַתְּחִלָּה לְהַחְמִיר: (כט) בְּטִלְטוּל. אֲבָל בְּלִי טִלְטוּל (מו) שָׁרִי לַעֲלוֹת עָלָיו לַעֲלִיָּתוֹ אוֹ לְשׁוֹבָכוֹ. וְדַע דְּמִלְּשׁוֹן הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע (מז) לִכְאוֹרָה דְּסֻלָּם שֶׁל עֲלִיָּה א]דִּין מֻקְצֶה יֵשׁ לוֹ, אֲבָל הַגְּרָ״א בְּבֵאוּרוֹ (מח) מְצַדֵּד דְּאֵינוֹ מֻקְצֶה, וְלֹא אָסוּר בִּסְתָם טִלְטוּל וַהֲזָזָה מִמְּקוֹמוֹ אֶלָּא טִלְטוּל שֶׁל הוֹלָכָה לְאֵיזֶה תַּשְׁמִישׁ אוֹ אֲפִלּוּ הַטָּיָה לְתַכְלִית זֶה: ה (ל) סָעִיף ל״ה. וְכֵן מַה שֶּׁמְּבֹאָר שָׁם בְּעִנְיָן זֶה בְּסָעִיף ל״ד וּבְסָעִיף ל״ו גַּם כֵּן (מט) שַׁיָּךְ בְּעִנְיָנֵנוּ לְעִנְיַן יוֹם טוֹב: ו (לא) מְסֻכֶּנֶת וְכוּ׳. דְּמֵעֶרֶב יוֹם טוֹב דַּעְתֵּיהּ עֲלָהּ כֵּיוָן שֶׁהִיא קְרוֹבָה לְמִיתָה: (לב) הֲרֵי זֶה מְחַתְּכָהּ. וְדַוְקָא שֶׁקָּשֶׁה לָהֶם לֶאֱכֹל בְּלִי חֲתִיכָה, הָא יְכוֹלִים לֶאֱכֹל כָּךְ (נ) לֹא מַטְרְחִינַן בִּכְדִי וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ״ד סָעִיף ז׳ [אַחֲרוֹנִים]: (לג) וְלֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ. וְלַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּמֻקְצֶה שָׁרִי בְּיוֹם טוֹב אֲפִלּוּ בִּבְרִיאָה שֶׁמֵּתָה גַּם כֵּן שָׁרִי, כֵּן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ח), וְהוּא לְפִי דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן שכ״ד סָעִיף ז׳ וּכְבָר כָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יז) דַּעַת הַחוֹלְקִים דְּבִבְרִיאָה שֶׁלֹּא הָיָה לֵיהּ לְאַסּוּקֵי אַדַּעְתֵּיהּ לְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר (נא) דְּכִגְרוֹגָרוֹת וְצִמּוּקִין דָּמֵי דְּמֻקְצֶה הֵם לְכֻלֵּי עָלְמָא, וְדַוְקָא בְּהָיְתָה חוֹלָה שָׁרִי לְמַאן דְּלֵית לֵיהּ מֻקְצֶה. וְעַיֵּן בֵּאוּר הֲלָכָה (ד״ה אע״פ): ז (לד) מַתְחִילִין וְכוּ׳. הַמְחַבֵּר קִצֵּר בָּזֶה, וּבֵאוּר הָעִנְיָן כָּךְ הוּא (נב) דִּלְמַאן דְּאִית לֵיהּ אִסּוּר מֻקְצֶה בְּיוֹם טוֹב אֵין מַתְחִילִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹצָר בְּיוֹם טוֹב אִם לֹא הִזְמִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, כְּגוֹן אִם הָיָה לוֹ עֲרֵמָה שֶׁל תֶּבֶן שֶׁאָצַר שָׁם לְמַאֲכַל בַּהֲמוֹתָיו לְהִסְתַּפֵּק מֵהֶם לְאַחַר זְמַן, אוֹ שֶׁכָּנַס עֵצִים לְאוֹצָר לְהִסְתַּפֵּק מֵהֶן לִימוֹת הַחֹרֶף, אָסוּר לוֹ (נג) לְהִסְתַּפֵּק מֵהֶן בְּיוֹם טוֹב בֵּין לְהַסָּקָה (נד) בֵּין לְהַאֲכִיל מֵהַתֶּבֶן לְבַהֲמוֹתָיו וְקָאָמַר

בֵּאוּר הֲלָכָה

מָקוֹם. וּמָצָאתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יג) שֶׁהֵעִיר לְהַהִיא דְּהָרַשְׁבָּ״א וְנִשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן בַּאֲשֶׁר לֹא רָאָה כָּל הָנֵי פּוֹסְקִים שֶׁהֵבֵאנוּ, וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (כח: ד״ה אמר):

ו * אִם הָיְתָה מְסֻכֶּנֶת. וְהִנֵּה הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ פָּסַק כְּדַעַת הָרִי״ף (יד:) וְהָרַמְבַּ״ם (פ״ב הט״ז) וְהָרֹא״ש (פ״ג סי׳ ח) כְּפִי גִּרְסָתָם בַּשַּׁ״ס (כז:) וְכַמְבֹאָר בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה בהמה שהיתה), וְהִנֵּה הַבַּ״ח (ס״ח) כָּתַב דְּנָכוֹן לְהַחְמִיר אַף בִּמְסֻכֶּנֶת כְּגִרְסַת רַשִׁ״י (שם ד״ה הכא) וְהָרַזָּ״ה (בעה״מ שם) דְּגַם בִּמְסֻכֶּנֶת פְּלִיגִי רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שִׁמְעוֹן וּלְרַבִּי יְהוּדָה אָסוּר אַף בָּזֶה. וְהִנֵּה אַף שֶׁמָּצָאתִי גַּם לְהָרְאָ״ה בְּחִדּוּשָׁיו (כז: ד״ה תרגמה) וְהַמְּאִירִי (שם ד״ה ונמצאת) דְּסָבְרִי גַּם כֵּן כְּגִרְסַת רַשִׁ״י מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי דְּאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה אַחֲרֵי דִּבְלָאו הָכִי כַּמָּה פּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ דְּמֻקְצֶה שָׁרִי בְּיוֹם טוֹב כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה סָעִיף ד׳ בַּהַגָּ״הּ, וְכָל שֶׁכֵּן בָּזֶה דִּלְדַעַת הָרִי״ף וְהָרֹא״ש וְהָרַמְבַּ״ם כֻּלֵּי עָלְמָא מוֹדוּ בָּזֶה דְּשָׁרִי, וְכֵן סָתְמוּ הָאַחֲרוֹנִים:

* אַף עַל פִּי שֶׁהָיְתָה חוֹלָה הֲרֵי זֶה מֻקְצֶה. מַשְׁמַע מִלָּשׁוֹן זֶה דִּלְמַאן דְּלֵית לֵיהּ מֻקְצֶה שָׁרִי בְּחוֹלָה. וְהַגְּרַ״ז (סי״א) כָּתַב דְּמֻקְצֶה זֶה חֲמִיר טְפֵי דְּהָוֵי לֵיהּ מֻקְצֶה דְּנוֹלָד, דְּמֵעִקָּרָא כְּשֶׁהָיְתָה חַיָּה לֹא הָיְתָה עוֹמֶדֶת לִכְלָבִים וְעַכְשָׁו עוֹמֶדֶת לִכְלָבִים, וְעַל כֵּן לְמַאי דְּכָתַב רַמָּ״א בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דִּבְנוֹלָד נָהֲגִינַן לֶאֱסֹר גַּם בָּזֶה אָסוּר וְאֵין לְהָקֵל רַק בִּמְסֻכֶּנֶת. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תצ״ז בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן נ״א וּבְשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס״ק עז) וּבְסִימָן תצ״ט בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ט״ו וּבְשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (לב) וְאִם מֻתָּר לְהַחֲזִיר אֶת הַסֻּלָּם אַחַר כָּךְ עַל מְקוֹמוֹ הָרִאשׁוֹן עַיֵּן בְּשִׁיטַת רִיבַ״ב שֶׁסְּבִיב הָאַלְפָסִי (ה.) וְעַיֵּן בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ (פ״ד הי״ב) וּבַצְלַ״ח (ט. ד״ה משנה ב״ש): (לג) בֵּית מֵאִיר: (לד) מְאִירִי (שם ד״ה מתני׳) וְכֵן מוּכָח בַּשַּׁ״ס: (לה) מְאִירִי (שם ד״ה אמר ר״ח): (לו) הַגְּרַ״ז (ס״ט): (לז) רַשִׁ״י (שם ד״ה שובכו) וּשְׁאָרֵי מְפָרְשִׁים וְעַיֵּן מֵאִירִי (שם): (לח) תּוֹסָפוֹת (שם ד״ה אין מולכין): (לט) רַשִׁ״י (שם ד״ה הרואה): (מ) פּוֹסְקִים: (מא) הוּא דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם (עירובין עז: תוד״ה א״ה). וְהִנֵּה הַטַּ״ז (סק״ד) הָאֳרִיךְ, וְקֹטֶב דְּבָרָיו דְּלֹא בְּקָטָן וּבְגָדוֹל תַּלְיָא מִלְּתָא אֶלָּא אֲפִלּוּ בִּגְדוֹלִים כֵּיוָן שֶׁמְּיֻחָדִים תָּמִיד לְתַשְׁמִישׁ הַבַּיִת שֶׁהוּא מֻתָּר לֹא חָיְשִׁינַן שֶׁיֹּאמְרוּ לְהָטִיחַ גַּגּוֹ הוּא צָרִיךְ אֶלָּא אַדְרַבָּה מְטַלְטֵל אוֹתָם לְתַשְׁמִישִׁין הַתְּדִירִין. אֲבָל בֶּאֱמֶת בָּרֹא״ש (עירובין) פֶּרֶק חַלּוֹן (סי׳ ב) מְבֹאָר לְהָדְיָא דְּשַׁרְיוּתָן מִפְּנֵי שֶׁהֵם קְטַנִּים וְלֹא חֲזוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶן לַגָּג [וּכְבָר תְּפָסוֹ בָּזֶה בְּסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק״ג)] וְכֵן מְבֹאָר בְּהָדְיָא בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א שָׁם (ד״ה א״ה) וּבְחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָּ״א (ד״ה התם), אָמְנָם בְּחִדּוּשָׁיו לְבֵיצָה (רשב״א ט: ד״ה ויש) כָּתַב שָׁם בְּפָנִים אֲחֵרִים קְצָת עַיֵּן שָׁם שֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי סְבָרוֹת וּסְבָרָא רִאשׁוֹנָה הִיא כְּעֵין סְבָרַת הַטַּ״ז, וְצָרִיךְ עִיּוּן: (מב) סְבָרַת הָרַ״א בַּתּוֹסָפוֹת (ט: ד״ה מאי): (מג) הַגְּרַ״ז (ס״ח): (מד) אַחֲרוֹנִים. וְעַיֵּן בַּתּוֹסָפוֹת עֵרוּבִין דַּף ע״ז (ע״ב ד״ה א״ה) דִּלְלִשָּׁנָא קַמָּא דְּרַבִּי חָנָן אֲפִלּוּ בְּשֶׁל עֲלִיָּה מֻתָּר בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְכֵן מִסְתַּפֵּק בָּזֶה הָרֹא״ש בְּפֶרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה (סי׳ יד) וְכֵן פָּסַק הַשִּׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (שם אות ב), וְאַף דַּאֲנָן לֹא נוּכַל לִסְמֹךְ לְהָקֵל בָּזֶה אַחֲרֵי דְּהַטּוּר וְכֵן כַּמָּה פּוֹסְקִים מַחְמִירִין בָּזֶה, עַל כָּל פָּנִים הַסֻּלָּמוֹת שֶׁבַּבַּיִת יֵשׁ לָנוּ לְהָקֵל: (מה) כֵּן מַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז), וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יד) מֵקֵל בְּכָל גַּוְנֵי: (מו) הַגְּרַ״ז (ס״ו), וְכֵן כָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן ש״ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן פ״ב: (מז) וְכֵן מַשְׁמַע בְּיוֹתֵר לְעֵיל סִימָן ש״ח סָעִיף י״ט שֶׁדְּבָרָיו נוֹבְעִים מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ״ם (שבת פכ״ו ה״ז) וְהוּא כָּתַב שָׁם לְהָדְיָא הַטַּעַם מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ כְּלִי, וְדִבְרֵי הָרַמְבַּ״ם נוֹבְעִים מִמַּה שֶׁכָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א עֵרוּבִין דַּף ע״ז (שם) וּבְבֵיצָה דַּף ט׳ (שם) בְּשָׁם הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְהָרַאֲבַ״ד. וְעַיֵּן בְּפֶרֶק (כ״ז) [כ״ו] מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת הֲלָכָה א׳ וּבַמַּגִּיד שָׁם: (מח) וְכָתַב לְיַשֵּׁב בָּזֶה קֻשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת (שם). אָכֵן קָשֶׁה שֶׁהֲרֵי הַגְּרָ״א הוֹצִיא דְּבָרָיו מִלְּשׁוֹן הָרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד שער ה סי׳ ג) וְהָרַשְׁבָּ״א גּוּפֵיהּ מַקְשֶׁה קֻשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת עַיֵּן בְּחִדּוּשָׁיו לְעֵרוּבִין (שם) וּבֵיצָה (שם), וְעַל כָּרְחֲךָ דְּמִמֵּילָא אֲפִלּוּ טִלְטוּל בְּעָלְמָא אָסוּר שֶׁמָּא יֹאמְרוּ שֶׁמְּטַלְטְלוֹ כְּדֵי לְתַקֵּן גַּגּוֹ, וְצָרִיךְ עִיּוּן: ה (מט) פּוֹסְקִים: ו (נ) וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז) מִסְתַּפֵּק לְעִנְיַן יוֹם טוֹב עַיֵּן שָׁם: (נא) הָרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם סי׳ ב), וְכֵן הוּא דַּעַת הַטּוּר בְּסִימָן זֶה וְכֵן מַשְׁמַע דַּעַת יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה עַיֵּן שָׁם (פ״ג) בְּסִימָן י״ז: ז (נב) גְּמָרָא (ל.): (נג) וַאֲפִלּוּ בְּטִלְטוּל אָסוּר לְדַעָה זוֹ [פּוֹסְקִים]: (נד) לֶחֶם מִשְׁנֶה (פ״ב הי״א):

ליקוטי דברי הרב: א] וכן כתב בשו״ע הרב (ס״ו).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ג משנה שם ל׳ (ע״ב) וּכְדִמְפָרֵשׁ לָהּ שְׁמוּאֵל שָׁם.

בַּעֲרֻמּוֹת הַתָּבֶן, (לה) אִם הוּא (לו) תִּבְנָא סָרְיָא (פְּרוּשׁ, סְרוּחָה) (לז) וְאִית בֵּיהּ קוֹצִים, שָׁעוֹמֵד (מ) לְהַסָּקָה: ח (לח) * נוֹטְלִים עֲצִים (ט) (לט) הַסְּמוּכִים לְדָפְנֵי הַסָּכָּה וּמַסִּיקִין בָּהֶם. הַגָּהּ: * וְהוּא הַדִּין (מ) אִם * זָרַק (י) חֲבִילוֹת

בְּאֵר הֵיטֵב

[אֲבָל דַּעַת הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה בהמה) וּב״ח (ס״ח) דְּבְרִיאָה שֶׁפָּתָה לְכֵלִי עַלְמָא אָסוּר]:

ז (מ) לְהַסָּקָה. וְאִם הָיָה לוֹ אָסוּר. וְתָבֶן שָׁעוֹמֵד לְמַאֲכַל בְּהֵמָה אוֹ לִשְׂאֹר תַּשְׁמִישׁ וְאֵין מֻגָּח בְּאוֹצָר שָׁרֵי לְהַסִּיקוּ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י) עַיֵּן שָׁם:

ח (ט) הַסְּמוּכִים. וְדַוְקָא שֶׁסְּמָכָם אַחַר שֶׁנִּגְמַר הַדָּפֵן עִם סְכָכָהּ אַף עַל פִּי שֶׁסְּמָכָן לְצִבּוּרָהּ, אֲבָל אִם סְמָכָן בְּתִחִלַּת עֲשִׂיָּתָהּ כְּדֵי לְצִבּוּרָהּ אוֹ לְחִזְּקָהּ אָסוּר (לְטַלְטְלָן) [לְטַלְטְלָן]. פּוֹסְקִים, וְעַיֵּן ט״ז (סק״ו): (י) חֲבִילוֹת. אֲבָל עֲצִים הַמֻּנָּחִים עַל הַסְּכָךְ

בַּאוּר הֲלָכָה

ח * נוֹטְלִים עֲצִים הַסְּמוּכִים. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לט) דְּמַסֵּכָה עֲצָמָהּ אָסוּר, וַאֲפִלּוּ נִפְלָה בְּיוֹם טוֹב גַּם כֵּן אָסוּר מִשּׁוּם מַסֵּקָה. וְאִם מֵהֲנֵי תְּנַאי לְסֵכָּה שֶׁנִּפְלָה לֹא נִתְבָּאֵר בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר וְהָרַמ״א, וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) שֶׁנִּזְדַּחֵק בָּזֶה וּבְמַשָּׂה יְהוּדָה (סק״א) הַשִּׂיג עָלָיו וְכָתַב דְּסָכְכוּ עַצְמָם עַל הָא דְּכָתְבוּ לְעֵיל בְּסִימָן רע״ט סָעִיף ד׳ וְהוּא הַדִּין כָּאן דְּתַרְוַיְיהוּ מַסֵּקָה מֻחְמֶרֶת אָסוּר הֵם, וְאִם כֵּן לְהַמְחַבֵּר שֶׁפָּסַק שָׁם דְּמֵהֲנֵי תְּנַאי הוּא הַדִּין הָכָא. אֲמְנָם יֵשׁ עוֹד דַּעוֹת בֵּין הָרִאשׁוֹנִים יֵשׁ אוֹמְרִים דְּוַקָא בִּרְעוּעָה שֶׁעַל כָּל פָּנִים לִנְפִילָה וּלְהָסֵק קַיְימִי אֲבָל שֶׁיּוֹם טוֹב מֵעַכְשָׁו וּבְכִי הָא מֵהֲנֵי תְּנַאי אֲמְנָם בִּבְרִיאָה לֹא מֵהֲנֵי תְּנַאי לְרַבִּי יְהוּדָה בְּמַסֵּכָה מֻחְמֶרֶת אָסוּר וְלוֹ הִיא דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת בְּפֶרֶק כֵּירָה בְּדַף מ״ד עַמּוּד א׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל שֶׁבְּנַּךְ וּבְדַף מ״ה (ע״א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְאִם, וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ״א (בְּחִדּוּשָׁיו (ל: ד״ה אביי) וּבַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מוֹעֵד שער ב סי׳ ו)) וְהָרְאָ״ה (שם ד״ה תני ר״ח) וְהַמְּאִירִי (שם ד״ה ואם התנה) וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הַמְּאוֹר (טז:) דִּבְרִיאָה לֹא מֵהֲנֵי תְּנַאי. וְדַעַת הָרַמְבַּ״ן (שבת מה. ד״ה וא״כא) וְהָר״ן (שבת כא. ד״ה וה״א) דְּמֵהֲנֵי תְּנַאי אֲפִלּוּ בִּבְרִיאָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ואם התנה) וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הָעִטּוּר (ח״ב דף פו:). וּמִסְתַּבְּרָא לְהַלָּכָה דְּלָא מֵהֲנֵי תְּנַאי בִּבְרִיאָה דְּרַבִּים נִיהוּ וּבִקְרָט דְּיֵשׁ דַּעוֹת דִּסְכִירָא לְהוּ דַּאֲפִלּוּ בִּרְעוּעָה לֹא מֵהֲנֵי תְּנַאי [תּוֹסָפוֹת בְּכֵירָה דף ל׳ עַמּוּד ב׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אֲמַר, וְגַם הָרַמְבַּ״ם לְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומ״מ)] וְאַף דְּמִדִּבְרֵי הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ואם התנה) מִשְׁמַע דְּסִכִּירָא לֵיהּ לַהֲלָכָה דְּמֵהֲנֵי תְּנַאי אֲפִלּוּ בִּבְרִיאָה הוּא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא רָאָה כָּל הָרִאשׁוֹנִים הַנַּ״ל. וּבְקַנְטְרֵס אַחֲרוֹן לְהַגְרַ״ז (סק״ה) חָדַשׁ דְּסֵכָּה רְעוּעָה שֶׁנִּפְלָה הֲוֵי לֵיהּ נוֹלָד דְּמַעֲקֶרֶת סֵכָּה וְהַשְׁתָּא עֲצִים וּבְנוֹלָד לֹא שַׁיְיךְ תְּנַאי דְּמִכָּל מָקוֹם הֲוֵי לֵיהּ נוֹלָד, וְאִם כֵּן לְמַאן דְּאָסַר נוֹלָד בְּיוֹם טוֹב לֹא מֵהֲנֵי תְּנַאי אַף בְּרִעוּעָה עַיֵּן שָׁם שֶׁהַאֲרִיךְ בָּזֶה. וּלְדַעַת רַמ״א בְּסִימָן רע״ט (ס״ד) דְּכָתַב דְּמִנְּהָגֵנוּ כְּהַפּוֹסְקִים דְּלֹא מֵהֲנֵי תְּנַאי בְּנֵר אֵין נִפְקָא מִנַּהּ בְּכָל זֶה שֶׁכְּתַבְנוּ לְמַעֲשֶׂה רַק לְעִנְיַן עַצְם הַדִּין:

* וְהוּא הַדִּין אִם וְכוּ׳. עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה הרי״ף) שֶׁכָּתַב דְּמִדְּהִשְׁמִיט הָרַמְבַּ״ם דִּין זֶה דְּהוּא נוֹבֵעַ מִתֵּירוּצָא דְּרַב מַנַשֶּׁה שְׁמַע מִנַּהּ דְּסִכִּירָא לֵיהּ דְּפָלִיג אַדְּשְׁמוּאֵל וּפָסַק כְּשְׁמוּאֵל, וְסִיּם אֲבָל הָרִי״ף (שם:) וְהָרֹא״שׁ (פ״ד סי׳ ג) שֶׁהָעְתִּיקוּ זֶה שְׁמַע מִנַּהּ דְּסִכִּירָא לְהוּ דְּלֹא פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי וּמַשְׁמַע דִּדְעָתּוּ לִפְסֹק כֵּן לְהַלָכָה כְּדַרְכּוֹ בְּכָל מָקוֹם לִפְסֹק כְּתַרְוַיְיהוּ לְגַבֵּי חַד. וְרָאִיתִי בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁכָּתַב דְּמִדְּהִשְׁמִיט הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ זֶה מַשְׁמַע דְּסִכִּירָא לֵיהּ דְּזֶה הֲוֵי לְהַלָכָה דְּלֹא כְּרַב מְנַשֶּׁה אֲבָל בְּבַיִת יוֹסֵף לֹא מַשְׁמַע כֵּן (וְאִפְשָׁר דְּסִכִּירָא לֵיהּ דְּזֶה הֲוֵי רְבוּתָא טְפֵי וְכֵיוָן שֶׁהִעְתִּיק דְּזֶה מַתַּר כָּל שֶׁכֵּן בְּזֶה). וְאֵיךְ שֶׁהוּא לְדִינָא יֵשׁ לִפְסֹק כְּהָרַמְ״א שֶׁכֵּן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הֶרְשָׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) וְהַמְּאִירִי (שם ד״ה מתני׳) עַיֵּן שָׁם:

* זָרַק חֲבִילוֹת. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק מא) דְּבָזֶה אִם לֹא הָיוּ חֲבִילוֹת, מְתַבְּטְלֵי אַגַּב סָכְךָ, וְהוּא מִבֵּאוּר בְּהַדְיָא בְּסוּגְיָן (ל:). וּמִבֵּאוּר בְּחִדּוּשֵׁי הֶרְשָׁבָּ״א (שם ד״ה גמ׳) דְּאִם חָשַׁב לְהַדְיָא שֶׁלֹּא לְשֵׁם סְכָךְ רַק לְהַצְנִיעָם לֹא מְתַבְּטְלֵי וְשָׁרֵי לְגַמְרֵי לְהַסִּיקָם וְהוּא מִפְּרַשׁ כֵּן כַּוָּנַת הַיְרוּשַׁלְמִי (פ״ד ה״ב) בְּמַה שֶׁכָּתַב וְהוּא שֶׁנִּתְכַּוֵּן לְהַצְנִיעַ שָׁם וּלְדִידֵיהּ הַיְרוּשַׁלְמִי אַסֵּיקָא אַסֵּיקָא. אֲבָל לֹא כֵּן פֵּרַשׁ רָאבַ״ד זְרוּעַ וְרוּעַ אֲהָא דְּרַשְׁבָּ״א וּבְסָכְךָ שֶׁלֹּא בְּחֲבִילוֹת עַל כָּרְחָךְ מִתְבַּטְּלֵי וּמִתְעָרֵב עִם שְׁאָר סְכָךְ אֲפִלּוּ בְּשֶׁאֵינוֹ אָגוּד גַּם כֵּן בְּסָכְךָ אִם מִתְכַּוֵּן לְהָנִיחַ וְאֶפְשָׁר דְּלֹא פְּלִיגִי וּלְכַלַּי עָלְמָא אִם מִתְכַּוֵּן לְהַנִּיחַ לְהַעֲבוֹת אֲפִלּוּ בְּסָמוּךְ לְדָפֵן מִתְבַּטֵּל אַגַּב דָּפֵן, וּלְהָפָךְ גַּם בְּסָכְךָ אִם מִתְכַּוֵּן לְהָדְיָא שֶׁלֹּא לְהַעֲבוֹת אֲפִלּוּ בְּשֶׁאֵינוֹ אָגוּד גַּם כֵּן לֹא מִתְבַּטֵּל, וְחִלּוּקָא דְּשִׂ״ס אֵינוֹ אֶלָּא לְהַעֲבוֹת אֲפִלּוּ בְּסָמוּךְ לְדָפֵן מִתְבַּטֵּל אַגַּב דָּפֵן, וּלְהָפָךְ גַּם בְּסָכְךָ אִם מִתְכַּוֵּן לְהָדְיָא שֶׁלֹּא לְהַעֲבוֹת אֲפִלּוּ בְּשֶׁאֵינוֹ אָגוּד גַּם כֵּן לֹא מִתְבַּטֵּל, וְחִלּוּקָא דְּשִׂ״ס אֵינוֹ אֶלָּא

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַמְחַבֵּר דִּלְפָעָמִים יֵשׁ לְהַתִּיר לְהַסָּקָה אַף דְּבָרִים שֶׁהִכְנִיסָם לְאוֹצָר, כְּגוֹן תֶּבֶן שֶׁהִכְנִיסָם לְאוֹצָר וַעֲשָׂאָם עֲרֵמָה וְנִתְקַלְקְלוּ שֶׁאֵינָם רְאוּיִים כָּעֵת לְמַאֲכַל בְּהֵמָה מֵתָּר לוֹ לְהַסִּיק בָּהֶם, אַף דְּמִתְּחִלָּה אַקְצֵי אוֹתָם מִדַּעְתּוֹ (כה) מִכָּל מָקוֹם מִשָּׁעָה שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ עוֹמְדִין לְהַסָּקָה בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ בְּלֵי הַזְמָנָה מִבְּעוֹד יוֹם: (לה) אִם הִיא וְכוּ׳. וְתֶבֶן שֶׁלֹּא הִכְנִיסָם לְאוֹצָר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן לְאַחַר זְמַן, (ט) מֵתָּר לְהַסִּיק בָּהֶן אֲפִלּוּ יָפָה, אֲפִלּוּ עוֹמֵד לְהֵאָכִיל לִבְהֵמָתוֹ אוֹ לַעֲשׂוֹת בָּהֶן שְׁאָר תַּשְׁמִישׁ, דְּאֵין שָׁם מְקַצֶּה עֲלֵיהֶן: (לו) תִּבְנָא סָרְיָא. הֵינוּ כְּשֶׁהוּא מֻסְרָח מְאֹד (מ) דַּאֲפִלּוּ עַל יְדֵי פְּרוּזְ לֹא חֲזָיָא לְבְהֵמָה. וְכָתַב הַטַּ״ז (סק״ה) דַּאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר לְקַשֵּׁר אוֹתָם לַעֲשׂוֹתָן חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין לְהַסָּקָה אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ קְשׁוּרִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וְכָל זֶה כְּשֶׁהַתֶּבֶן הוּא יָבֵשׁ אֲבָל אִם הַתֶּבֶן הוּא לַח אֵינוֹ רָשַׁאי לְהַסִּיק בָּהּ אַף דַּחֲזֵי לְהַסֵּק גָּדוֹל [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י)]. א]וּבְחָמֵד מֹשֶׁה (סק״ז) מְפַקְפֵּק בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: (לז) וְאִית בֵּיהּ קוֹצִים. דְּאִי לָאו הָכִי חֲזִי (מ) הַתֶּבֶן לְגַבֵּל בָּהֶם טִיט וְלֹא כָּטַל שָׁם מַקְצֶה מִנֵּיהוּ. וְדַע דְּכָל זֶה הָעָשׂוּי הוּא רַק כְּפִי דַּעַת הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּמַקְצֶה אָסוּר בְּיוֹם טוֹב, (מ) אֲבָל לְדַעַת הַיַּ״ש מַתִּירִין שֶׁהוּבְא שָׁם בַּהַגָּ״ה מֵתָּר לְהִסְתַּפֵּק בְּיוֹם טוֹב בֵּין בְּתֶבֶן וּבֵין בְּעֵצִים אֲפִלּוּ הִכְנִיסָן לְאוֹצָר, וְרָמ״א שֶׁלֹּא הִגִּיהַ כֵּאן סָמֵךְ אַדְּלְעֵיל: ח (לח) נוֹטְלִים וְכוּ׳. זֶה הָעָשׂוּי מֵירֵי (מ) בְּסֵכָּה דְּעָלְמָא הָעֲשׂוּיָה לְצֵל, (פמ) אֲבָל הוּא הַדִּין בְּסֵכָּה הָעֲשׂוּיָה לְקִנּוּי סִימָן תרל״ח סָעִיף א׳ בַּהַגָּ״ה: (לט) הַסְּמוּכִים וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּעֵצִים שֶׁל סֵכָּה עַצְמָן אוֹ סְכָךְ שֶׁלָּהּ בְּוַדַּאי אָסוּר לִטְלָן לְצָרְכּוֹ קֹדֶשׁ (סב) מִשֶּׁעַם סְתִירַת בִּנְיָן, וְרַק קָנִים שֶׁסְּמָכָן סְכִיבוֹת הַדְּפָנוֹת כֵּיוָן שֶׁלֹּא נֶאֶרְגוּ עִם הַדֹּפֶן לֹא בָּטְלִי לְגַבֵּיהּ (סג) וְאֵין בָּהֶם מִשּׁוּם סְתִירָה, וּמִשּׁוּם מַקְצֶה גַּם כֵּן לֹא נֶאֶסְרוּ (סד) דְּדַעְתַּיהּ עֲלֵיהוּ מֵאֶתְמוֹל אִם יִצְטָרֵךְ לָהֶם שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ סוֹתֵר אָהֳלוֹ בָּזֶה, (סה) וּמֵירֵי בְּשֶׁאֵינָם קְבוּעִים וּמְחֻבָּרִים בַּקַּרְקַע. וְנִתְבָּאֵר בַּפּוֹסְקִים דְּכָל זֶה בְּשֶׁלֹּא הִסְמִיךְ הַקָּנִים כְּדֵי לַעֲבוֹת אֶת דָּפְנֵי הַסֻּכָּה שֶׁיִּהְיוּ חֲזָקִים, אֲבָל בְּשֶׁהִסְמִיכָן לְהָדְיָא (סו) כְּדֵי לְעַבּוֹת אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִסְבְּכוּ עִם הַדֹּפֶן וְקָיְמִי בְּאֶפֵּי נַפְשַׁיְיהוּ אֲפִלּוּ הָכִי מִתְבַּטְּלִי לַדֹּפֶן וְאָסוּר לִקַּח מֵהֶם, (סז) וַאֲפִלּוּ הֶעֱמִידָן אַחַר שֶׁכְּבָר עָמַד הַדֹּפֶן גַּם כֵּן מִתְבַּטְּלִי אַגַּב הַדֹּפֶן: (מ) אִם זָרַק חֲבִילוֹת. הֵינוּ קָנִים

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סה) וְהֵינוּ כְּשֶׁנִּתְקַלְקֵל וְנִסְרַח וְגַם שֶׁנִּתְעָרֵב בּוֹ קוֹצִים קֹדֶם יוֹם טוֹב, דְּאִם לֹא כֵּן הֲרֵי נִכְנָס בְּיוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְהַסָּקָה אַף דְּבָרִים שֶׁהִכְנִיסָם לְאוֹצָר, כְּגוֹן תֶּבֶן שֶׁהִכְנִיסָם לְאוֹצָר וַעֲשָׂאָם עֲרֵמָה וְנִתְקַלְקְלוּ שֶׁאֵינָם רְאוּיִים כָּעֵת לְמַאֲכַל בְּהֵמָה מֵתָּר לוֹ לְהַסִּיק בָּהֶם, אַף דְּמִתְּחִלָּה אַקְצֵי אוֹתָם מִדַּעְתּוֹ (כה) מִכָּל מָקוֹם מִשָּׁעָה שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ עוֹמְדִין לְהַסָּקָה בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ בְּלֵי הַזְמָנָה מִבְּעוֹד יוֹם: (לה) אִם הִיא וְכוּ׳. וְתֶבֶן שֶׁלֹּא הִכְנִיסָם לְאוֹצָר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן לְאַחַר זְמַן, (ט) מֵתָּר לְהַסִּיק בָּהֶן אֲפִלּוּ יָפָה, אֲפִלּוּ עוֹמֵד לְהַאֲכִיל לִבְהֵמָתוֹ אוֹ לַעֲשׂוֹת בָּהֶן שְׁאָר תַּשְׁמִישׁ, דְּאֵין שָׁם מְקַצֶּה עֲלֵיהֶן: (לו) תִּבְנָא סָרְיָא. הֵינוּ כְּשֶׁהוּא מֻסְרָח מְאֹד (מ) דַּאֲפִלּוּ עַל יְדֵי פְּרוּזְ לֹא חֲזָיָא לְבְהֵמָה. וְכָתַב הַטַּ״ז (סק״ה) דַּאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר לְקַשֵּׁר אוֹתָם לַעֲשׂוֹתָן חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין לְהַסָּקָה אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ קְשׁוּרִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וְכָל זֶה כְּשֶׁהַתֶּבֶן הוּא יָבֵשׁ אֲבָל אִם הַתֶּבֶן הוּא לַח אֵינוֹ רָשַׁאי לְהַסִּיק בָּהּ אַף דַּחֲזֵי לְהַסֵּק גָּדוֹל [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י)]. א]וּבְחָמֵד מֹשֶׁה (סק״ז) מְפַקְפֵּק בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: (לז) וְאִית בֵּיהּ קוֹצִים. דְּאִי לָאו הָכִי חֲזִי (מ) הַתֶּבֶן לְגַבֵּל בָּהֶם טִיט וְלֹא כָּטַל שָׁם מַקְצֶה מִנֵּיהוּ. וְדַע דְּכָל זֶה הַמְחַבֵּר הוּא רַק כְּפִי דַּעַת הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּמַקְצֶה אָסוּר בְּיוֹם טוֹב, (מ) אֲבָל לְדַעַת הַיַּ״ש מַתִּירִין שֶׁהוּבְא שָׁם בַּהַגָּ״ה מֵתָּר לְהִסְתַּפֵּק בְּיוֹם טוֹב בֵּין בְּתֶבֶן וּבֵין בְּעֵצִים אֲפִלּוּ הִכְנִיסָן לְאוֹצָר, וְרָמ״א שֶׁלֹּא הִגִּיהַ כֵּאן סָמֵךְ אַדְּלְעֵיל: ח (לח) נוֹטְלִים וְכוּ׳. זֶה הָעָשׂוּי מֵירֵי (מ) בְּסֵכָּה דְּעָלְמָא הָעֲשׂוּיָה לְצֵל, (פמ) אֲבָל הוּא הַדִּין בְּסֵכָּה הָעֲשׂוּיָה לְקִנּוּי סִימָן תרל״ח סָעִיף א׳ בַּהַגָּ״ה: (לט) הַסְּמוּכִים וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּעֵצִים שֶׁל סֵכָּה עַצְמָן אוֹ סְכָךְ שֶׁלָּהּ בְּוַדַּאי אָסוּר לִטְלָן לְצָרְכּוֹ קֹדֶשׁ (סב) מִשֶּׁעַם סְתִירַת בִּנְיָן, וְרַק קָנִים שֶׁסְּמָכָן סְכִיבוֹת הַדְּפָנוֹת כֵּיוָן שֶׁלֹּא נֶאֶרְגוּ עִם הַדֹּפֶן לֹא בָּטְלִי לְגַבֵּיהּ (סג) וְאֵין בָּהֶם מִשּׁוּם סְתִירָה, וּמִשּׁוּם מַקְצֶה גַּם כֵּן לֹא נֶאֶסְרוּ (סד) דְּדַעְתַּיהּ עֲלֵיהוּ מֵאֶתְמוֹל אִם יִצְטָרֵךְ לָהֶם שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ סוֹתֵר אָהֳלוֹ בָּזֶה, (סה) וּמֵירֵי בְּשֶׁאֵינָם קְבוּעִים וּמְחֻבָּרִים בַּקַּרְקַע. וְנִתְבָּאֵר בַּפּוֹסְקִים דְּכָל זֶה בְּשֶׁלֹּא הִסְמִיךְ הַקָּנִים כְּדֵי לַעֲבוֹת אֶת דָּפְנֵי הַסֻּכָּה שֶׁיִּהְיוּ חֲזָקִים, אֲבָל בְּשֶׁהִסְמִיכָן לְהָדְיָא (סו) כְּדֵי לְעַבּוֹת אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִסְבְּכוּ עִם הַדֹּפֶן וְקָיְמִי בְּאֶפֵּי נַפְשַׁיְיהוּ אֲפִלּוּ הָכִי מִתְבַּטְּלִי לַדֹּפֶן וְאָסוּר לִקַּח מֵהֶם, (סז) וַאֲפִלּוּ הֶעֱמִידָן אַחַר שֶׁכְּבָר עָמַד הַדֹּפֶן גַּם כֵּן מִתְבַּטְּלִי אַגַּב הַדֹּפֶן: (מ) אִם זָרַק חֲבִילוֹת. הֵינוּ קָנִים

(ע״א ד״ה אלא): (סה) פְּשׁוּט, דְּאִם לֹא כֵּן הֲרֵי לֵיהּ כְּחוֹפֵר גֶּמָּא, גַּם הֲרֵי לֵיהּ כְּדִקְתָנֵי בְּיָדַיִם דִּלְכַלַּי עָלְמָא אָסוּר מִשּׁוּם מַקְצֶה: (סו) אוֹר זָרוּעַ (ח״ב סי׳ שס) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פ״ד ה״ב) דְּקָאָמַר בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל בְּשָׁעוֹשֶׂה לַעֲבוֹת אָסוּר, וּמִפֶּרֶשׁ הָאוֹר זָרוּעַ דְּאִסְמוֹכִין לְדָפְנוֹת קַאֵי וּכְשִׁיטָתֵיהּ בְּבִכְלִי (ל:), וְעַל זֶה מְחַלֵּק בֵּין מִתְכַּוֵּן לְהַעֲבוֹת וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה וכתוב בהגי״א), וְכֵיוָן דְּכָרְיוּ כָּתַב בְּמַאירִי (שם מתני׳) לְעִנְיַן סָכְךָ בְּאִסּוּרֵיהּ דְּלֹא מִתְבַּטֵּל מִכָּל מָקוֹם אִם כַּוָּן לְהַנִּיחַ כְּדֵי לְעַבּוֹת הַסָּכְךָ אָסוּר וּמִסְתַּבְּרָא דְּהֵיא הִיא. וְעַיֵּן בָּיִם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם) שֶׁדַּעְתּוֹ דְּהוּא הַדִּין אִם הֶעֱמִיד הַקָּנִים לְחַזֵּק הַכֹּתֶל שֶׁלֹּא יִפֹּל הֲרֵי גַּם כֵּן מִתְבַּטֵּל אַגַּב דָּפֵן וְלֹא שָׁרֵי אֶלָּא בְּהֶעֱמִידָן שָׁם לְהַצְנִיעַ, וְהִנֵּה ר״ז (סי״ז) כָּתַב דְּאִם הֶעֱמִידָן רַק כְּדֵי לְסָמְכוֹ הַכֹּתֶל לֹא מְבַטֵּל לְהוּ וְכֵן כְּשֶׁאִטְּרָךְ לְהָסֵק אֹתָם, וְדַוְקָא כְּדֵי לְהַעֲבוֹת הַכֹּתֶל בְּעֵינַן, וְנִסְמַךְ מִדִּבְרֵי הַשַּׁ״ז (שם) בְּמַה שֶׁכָּתַב לְתֵרֶץ הַשּׁוּר מַה שֶׁהִזְכִּיר חֲבִילוֹת קְשׁוּרוֹת. [אֲמְנָם לְפִי מַה שֶׁהוּכִיחַ בְּמַאֲמַר מָרְדְּכִי (ס״ק יג) מִקְצוּר פִּסְקֵי הָרֹא״שׁ (פ״ד אות ג) דְּהִעְקֵר כְּדִבְרֵי הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ואם) וְתוּ אֵין מָקוֹם לְתֵרוּץ הַשַּׁ״ז, אִם כֵּן אֵין רְאָיָה]: (מ) ט״ז (שם), וְכֵן נוֹטָה דַּעַת הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יט) וְכֵן הִסְכִּים הַגְּרַ״ז (סט״ז) וּכְפִשְׁטוּת דִּבְרֵי הָאוֹר זָרוּעַ (שם), וְשֶׁלֹּא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא) בְּשֵׁם מַהֲרַשַׁ״ל (ים של שלמה שם):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״ד) פסק כמג״א שאסור להסיק בתבן לח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah